

သတင်းမီဒီယာသို့ပြန်ကြားချက်

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်

"အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးဖလှယ်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံကို ပိုမိုအားကောင်းစေလိမ့်မည်"

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်မှ ၂၉ ရက်အထိ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ထိုကာလအတွင်း အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် နေပြည်တော်ရှိ သူမ၏ ရုံးသစ် ပြင်ဆင်ဖွင့်လှစ်မှုအား ကြီးကြပ်ပေးခဲ့ပြီး ထိုရုံးတွင် သူမသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးများ၊ လွတ်လပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ ဥက္ကဋ္ဌတို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ သူမသည် စစ်တွေမြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ပြည်နယ်အဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးများ၊ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ နေရပ်စွန့်ခွာ ရွှေ့ပြောင်းသူများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အထူးကိုယ်စားလှယ်သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ သံတမန်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်လည်း ရန်ကုန်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။

စစ်တွေသို့ သွားရောက်ခဲ့သော သူမ၏ ခရီးစဉ်တွင် လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်အတွက် အဟန့်အတားများကို သိရှိရန်နှင့် ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေရန် အဓိကဦးတည်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်မရဘဲ ကန့်သတ်ခံထားရသူ အများအပြားရှိပါသည်။ "လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်သည် လူအားလုံးအတွက်နှင့် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု အတွက် အဓိကကျပါကြောင်း၊ လွတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်မရှိလျှင် ကလေးများ ကျောင်းတက်နိုင်မည်မဟုတ်သလို လူများမှာလည်း ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ယုံကြည်မှုကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် အရေးကြီးကြောင်း" သူမက ပြောပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် ပြည်သူများ ရင်ဆိုင်နေရသည့် နေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းမှုကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရန်နှင့် အဆုံးသတ်ရန် ရည်ရွယ်သည့် "IDP စခန်းများပိတ်သိမ်းခြင်း - IDP များ၏ ဘဝ ဘေးကင်းလုံခြုံ၍ ဂုဏ်သိက္ခာရှိပြီး အမှီအခိုကင်းစွာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး" ဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် မဟာဗျူဟာတစ်ရပ် ရေးဆွဲရန် အစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းမှုအား အထူးကိုယ်စားလှယ်က ကြိုဆိုခဲ့ပါသည်။ သူမက လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေး နှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနအား ထိုမဟာဗျူဟာကို ခိုင်မာသည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များဖြင့် နိုင်ငံတကာ စည်းမျဉ်းများ၊ စံနှုန်းများနှင့်အညီ တတ်နိုင်သမျှအမြန်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး သူမအနေဖြင့် လည်း တတ်နိုင်သမျှ ကူညီပံ့ပိုးပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက် ဘေးကင်းလုံခြုံ၍ ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်မည့် နည်းလမ်းဖြင့် နေရပ်ပြန်လာနိုင်သည့် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ ဒုက္ခသည်များအနေဖြင့် နေရပ်ပြန်လာ နိုင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှင်းပြထားသည့် လက်ကမ်းစာလွှာတစ်ခုအား ကော့စ်ဘဏ်းရှိ ဒုက္ခသည်များအတွက် ပြုစု ထားခြင်းကိုလည်း အထူးကိုယ်စားလှယ်က ချီးကျူးခဲ့ပါသည်။ သူမ၏ ဒါကာသို့ သွားရောက်မည့် ခရီးစဉ်တွင် ထို လက်ကမ်းစာလွှာအား ဖြန့်ဝေနိုင်ရေး ကူညီပေးရန် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အစိုးရအား ပန်ကြားပေးမည်ဟု ကတိပြုထား ပါသည်။

ယခုလက်ရှိ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ အခြေအနေများအရ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ သွားရောက်နိုင်ရန်နှင့် ဒုက္ခသည်များ နေရပ်ပြန်ရန် ပိုမို ခက်ခဲနေကြောင်း အထူးကိုယ်စားလှယ်က နားလည် ပါသည်။ သို့သော် ထိုဒေသရှိ အရပ်သားများကို ကူညီရန်အတွက် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ

နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်း အဖွဲ့အစည်းများကို သွားရောက်ခွင့်ပြုရန် အရေးကြီးကြောင်း အလေးပေးပြောကြားပြီး ပစ်ခတ်တိုက်ခတ်မှုများကို တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးရပ်တန့်ကြရန်လည်း သူမက အားလုံးကို တိုက်တွန်းပါသည်။

မကြာသေးမီက ရခိုင်တပ်မတော် (AA) ၏ တိုက်ခိုက်မှုနှင့် တပ်မတော်၏တုံ့ပြန်မှုများဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရခိုင်တပ်မတော်၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရမှုများအတွက် သူမက ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပြီး နှစ်ဖက်အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုဖြင့် အားလုံးပါဝင်နိုင်သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခု ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး နှစ်ဖက်၏ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေမှုများကိုလည်း သူမက ကြိုဆိုခဲ့ပါသည်။ တပ်မတော်မှ တာဝန်ရှိသူများနှင့်တွေ့ဆုံရာတွင် သူမက ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့က အပစ်အခတ်ရပ်စဲကြောင်း ကြေညာချက်ကို ကြိုဆိုကြောင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးအား ဆွေးနွေးဖလှယ်ပွဲတွင် ပါဝင်လာအောင် ဖိတ်ကြားရန် တိုက်တွန်းပြောကြားပါသည်။ တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေချိန်တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ခက်ခဲမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သူမက နားလည်အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ လက်ရှိတွင် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့်တိုင် အထူးကိုယ်စားလှယ်က တပ်မတော် ခေါင်းဆောင်များအား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို ဆက်လက် တံခါးဖွင့်ကြိုဆိုပေးပါရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့ပါသည်။ “ယခုအချိန်တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်မှာ ပို၍ပင် အရေးကြီးကြောင်း” သူမက တိုက်တွန်းပြောကြားပါသည်။ ထိုအခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်နေချိန်တွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆီသို့ လျှောက်လှမ်းရန် ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနအား ပြည်ထောင်စုအစိုးရရုံး ဝန်ကြီးဌာနအောက်သို့ မကြာသေးမီက ပြောင်းရွှေ့ထားရှိလိုက်ခြင်းကိုလည်း သူမက ကြိုဆိုခဲ့ပါသည်။

“ဆွေးနွေးဖလှယ်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံအား ပိုမိုအားကောင်းလာစေလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း” အထူးကိုယ်စားလှယ်က သူမ၏ ရခိုင်ပြည်နယ်ခရီးစဉ်အတွင်း ရခိုင်အမျိုးသားပါတီမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ အထူးကိုယ်စားလှယ်က ထိုပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် ဝန်ကြီးများအား ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် အမုန်းစကား များကို ပြတ်ပြတ်သားသား ရင်ဆိုင်ဆန့်ကျင်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မတူကွဲပြားမှုများကို အားနည်းချက်တစ်ခု အဖြစ်မဟုတ်ဘဲ တန်ဖိုးရှိသော အရင်းအမြစ်တစ်ခုအဖြစ် ပိုက်တွေးရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ ရခိုင်ခေါင်းဆောင်များ၏ ဒုက္ခသည်များ နေရပ်ပြန်လာခြင်းကို လက်ခံရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားမှုကိုလည်း သူမက ကြိုဆိုခဲ့ပါ သည်။ NVC ကတ်အသစ်များတွင် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သို့မဟုတ် လူမျိုး တို့ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း အာမခံပြောကြားမှုများ ရှိသည့်အတွက် သူမသည် သူမ တွေ့ဆုံခဲ့သည့် နေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းသူများအား နိုင်ငံတွင်းတွင် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ သွားလာနိုင်ရန်အလို့ငှာ ကတ်များလျှောက်ထားရေးကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် အားပေးခဲ့ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးက သူမရှေ့တွင် နေရပ်စွန့်ခွာ ရွှေ့ပြောင်းသူများအား “NVC ကတ်များသည် နိုင်ငံခြားသားများအတွက် မဟုတ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင် သူများအတွက် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကတ်များသည် နိုင်ငံသားရရှိရေးအတွက် ပထမခြေလှမ်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသည် ရခိုင်ပြည်နယ်တစ်ခုတည်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည် မဟုတ် တစ်နိုင်ငံလုံးနှင့်သက်ဆိုင်ကြောင်း၊ မြန်မာ-ထိုင်းနယ်စပ်နှင့် ကပ်နေသည့် နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းတွင်လည်း အလားတူပင် လျှောက်ထားရန်လိုကြောင်း” ရှင်းပြသည်ကို ကြားရသည့် အတွက် ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ခဲ့ရပါသည်။ နိုင်ငံသားလျှောက်ထားမှုလုပ်ငန်းစဉ် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး အရေးကြီးသော ခြေလှမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် နိုင်ငံသားလျှောက်ထားမှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တိုင်ကြားစာများကို လက်ခံဖြေရှင်းပေးသည့် ကော်မတီတစ်ရပ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းကိုလည်း သူမက ကြိုဆိုခဲ့ပါသည်။

အထူးကိုယ်စားလှယ်က ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတို့သည် ဒုက္ခသည်များ နေရပ်ပြန်ရေးကိစ္စတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ထပ်မံတိုးမြှင့်နိုင်ရန် မျှော်လင့်ပြီး သူမသည် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဒါကာသို့ သွားရောက်ရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ထို့ပြင် သူမသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အတွင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရန်အတွက် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် နယူးယောက်မြို့သို့ ပြန်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာအချို့တွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ အထူးကိုယ်စားလှယ်အား ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရမှ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းသို့ သွားရောက်ခွင့်ပြုရန် ငြင်းဆန်ထားခြင်း အလျဉ်းမရှိပါ။ သူမ၏ ဒီဇင်ဘာလ ခရီးစဉ်များ မှာ ရေးဆွဲထားပြီးဖြစ်ကာ ထိုခရီးစဉ်များထဲတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းသို့ သွားရောက်မည့် အစီအစဉ် မပါဝင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူမသည် ပထမဆုံးအနေဖြင့် လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် ကန့်သတ်ချက်များအတွက် အဓိကထား ဆောင်ရွက်လိုပြီး ထိုကန့်သတ်ချက်များကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာနေရသည့် စစ်တွေနှင့် အနီးဝန်းကျင်ရှိ လူများနှင့် တွေ့ဆုံရန် အချိန်ပိုပေးလိုသည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ထပ်မံသိလိုသည်များ ရှိပါက Stanislav Saling (stanislav.saling@one.un.org or +95 9426519871) သို့မဟုတ် Claudine Haenni (claudine.haenni@un.org or +95 9892103145) တို့ကို ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

ရှင်းလင်းချက်

အထူးကိုယ်စားလှယ်ဆိုသည်မှာ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခံရသူ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပါ။

နေပြည်တော်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်